

fundet imod Mors som imod den øvrige Del af Amtet. Med disse Ord skal jeg anbefale navnlig det Forslag, jeg har været med til at stille, om at indføre Ljstebanen i Forslaget.

Naberg: Jeg vil først tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds (Bjosen). Det ærede Medlem udtalte nemlig, at efter hans Opfattelse burde Staten først søge at komme i Besiddelse af de private Baner, og da særlig de sjællandske Jernbaner, forinden man gik videre med Anlægget af Jernbaner heri Landet, for derved at stille de forskjellige Landsdele lige, og for ikke at vække Uvillie hos den ene Landsdel overfor den anden, og navnlig for at Sjællænderne ikke skulde blive prægraverede. Dertil skal jeg bemærke, at naar dette skal ske, saa vil der hengaa lang Tid, inden vi blive istand til at kunne fortsætte Jernbanebygningen. Thi af den Aktiekapital, som det sjællandske Jernbaneselskab nu har i Banerne paa over 27,000,000 Kr., er der endnu i Statens Cie kun lidt over 9,000,000 Kr., der er altsaa henved 18,000,000 Kr. tilbage, som absolut skulle indfries. Nu kommer dertil ogsaa Prioritetslaan paa 13—14,000,000 Kr., med Hensyn til hvilket man ikke med Sikkerhed kan vide, om det, naar disse Baner gaa over til en ny Eier, vil kunne blive uberørt deraf. Det forekommer mig, at dette vil have tilfølgende, at vi endog ikke i en nær Fremtid kunne komme til at fortsætte Jernbanebygningen, naar denne Opgave skal løses. Dertil kommer, at der desuden ere andre private Baner, saaledes Lolland—Falters Banen, ikke at tale om de jydsk—fyenske private Baner, som ogsaa maatte erhverves af Staten. Hvad det ærede Medlem her har udtalt, synes næsten at komme i nogen Strid med hans tidligere Stilling til Kjøbet af private Baner, thi jeg skulde huske meget feil, om han ikke i Efteraaret var blandt dem, der særlig ønskede at udsætte Kjøbet af Randers—Ørnsaa Banen, uagtet det kunde have ladet sig udføre for en meget billig Pris. Jeg tror egentlig at turde sige, at den fornuftigste Vej, man kan gaa med Hensyn til Erhvervelsen af de sjællandske Jernbaner, er den, man hidtil er gaaet, nemlig, naar Leilighed gives til, at Aktierne kunne erhverves for en rimelig Pris, da at indkjøbe dem, og paa denne Maade efterhaanden at komme i Besiddelse af dem. Vil man forcere disse Kjøb, saa hæver man naturligvis Kursen paa Aktierne, og derved vil man i en væsentlig Grad fordyre Erhvervelsen af disse Baner, som dog efter ikke mange Aars Forløb ville gaa over til Staten og der er da Sandsynlighed for, at man vil kunne erhverve dem betydelig billigere, end hvis man forcerer dette Kjøb. Jeg havde ikke forstaaet det saaledes, som om enhver Forbedring af Kommunikationsmidlerne paa Sjælland eller omliggende

Der skulde være afflaaren, fordi man ikke er i Besiddelse af disse Baner. Jeg hørte endog saa til yderligere Sikkerhed herfor den høitærede Indenrigsminister udtale i Mødet igaar, at man meget vel kunde forbedre Overfartsforholdene mellem Sjælland og Falster og ligeledes tilbøds mellem Sjælland og Fyen, uden at man derfor behøvede at komme i Besiddelse af de vedkommende private Baner. Den Sum, som her i Lovforslaget er sat, hvortil man maatte gaa med Anlæg af Jernbaner, er heller ikke større end, at der meget godt kan anvendes ikke ubetydelige Beløb derudover til andre Foranstaltninger til Forbedring af Forbindelsesforholdene mellem de forskjellige Landsdele. Jeg skal derfor for mit Vedkommende bestemt udtale mig imod, at det skal være Betingelsen for at fortsætte Jernbanebygningen, at man erhverver de private Baner, thi det vilde have tilfølgende, at vi i de første 10 Aar ikke kunde fortsætte vor Jernbanebygning, hvilket jeg anser for aldeles urigtigt. Naar jeg sammen med Udvalgets Flertal har været med til at stille Endringsforslaget under Nr. 2 til § 1, der gaar ud paa at begrænse Antallet af Jernbaner i en betydelig Grad under det, der oprindeligt var foreslaaet af Regeringen, saa har min Grund dertil været den, at jeg ikke kunde indse, at det var muligt at samle et Flertal enten i Udvalget eller Thinget om Noget, der var bedre, og jeg anser det for saa nødvendigt under de nuværende Forhold at komme til at begynde med vor Jernbanebygning, at jeg vilde anse det for uforsvarligt, om man skjød endogaa dette fra sig. Naar Indenrigsministeren i Gaarsmødet udtalte, at det maatte antages, at der laa et Principsspørgsmaal til Grund for Flertallets Forslag, saa skal jeg erklære for mit Vedkommende, at der ikke ligger noget som helst andet Principsspørgsmaal til Grund derfor end netop det ene, som efter min Mening er et praktisk Spørgsmaal, nemlig at komme til at begynde. Forholdene ere for Dieblisset saa gunstige for Anlæg af Jernbaner, at man nu er nærved at kunne anlægge Jernbaner omtrent $\frac{1}{3}$ billigere, end man kunde for 4—5 Aar siden, og da Staten har Raad dertil, har ikke ubetydelige Summer liggende i sin Kassebeholdning og et godt aarligt Overskud, og da der virkelig er Trang til Udvikelsen af Jernbanenettet, saa vilde jeg anse det for uforsvarligt ikke at gjøre, hvad der var muligt for at komme til at begynde dermed. Det er ikke sagt, at vi efter nogle Aars Forløb kunne bygge Baner saa billigt som i dette Dieblik, og da Pengene ere tilstede og ligge hen paa forskjellig Maade, uden at give nogen egentlig Frugt, saa forekommer det mig, at det vilde være en meget nyttig Anvendelse for dem at anvende dem netop til Jernbanebygning. Naar den ærede Minister udtalte en vis Besværgelse over, at det ikke fra Udvalgets Side var givet